

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

PRIROČNIK ZA TUTORJE UNIVERZE NA PRIMORSKEM

Junij 2015

Kazalo:

1. UVOD	3
2. TUTORSKI SISTEM UNIVERZE NA PRIMORSKEM	3
3. ŠTUDENTSKO TUTORSTVO	4
3.1 Biti tutor študent	4
3.2 Naloge tutorja študenta	5
3.3 Koordinator tutorjev študentov	5
3.4 Vrednotenje tutorstva	6
4. UČITELJSKO TUTORSTVO.....	6
4.1 Oblike učiteljskega tutorstva.....	6
5. TUTORSTVO ZA TUJE ŠTUDENTE	7
5.1 Vrednotenje tutorstva	8
6. TUTORSTVO ZA ŠTUDENTE S POSEBNIMI POTREBAMI	8
7. KOMISIJA ZA TUTORSTVO	8
8. SVETOVANJE TUTORJEM.....	9
9. SISTEM PERMANENTNEGA IZOBRAŽEVANJA ZA TUTORJE	9

1. UVOD

Priročnik je namenjen tutorjem (učiteljem in študentom), študentom in vsem, ki sodelujejo v tutorskem sistemu na Univerzi na Primorskem (UP).

V prvem delu priročnika je predstavljen tutorski sistem na UP (kaj je tutorstvo, študentsko tutorstvo, učiteljsko tutorstvo), drugi del pa je namenjen tutorstvu za tuje študente; v tem delu so predstavljene pomembne informacije, ki so povezane z urejanjem statusa tuja (študenta) v R. Sloveniji.

Vsebina priročnika je usklajena s predpisi, ki so veljali v času njegove priprave. Tutorjem in ostalim uporabnikom priročnika priporočamo, da spremljajo spremembe Pravilnika o tutorskem sistemu na UP.

Vsebino priročnika je na svoji 18. redni seji dne 22. 6. 2015 potrdila Komisija za tutorstvo Univerze na Primorskem.

2. TUTORSKI SISTEM UNIVERZE NA PRIMORSKEM

Na podlagi 38. člena Statuta Univerze na Primorskem je Senat Univerze na Primorskem sprejel Pravilnik o tutorskem sistemu na Univerzi na Primorskem, ki je objavljen na spletni strani univerze: http://www.upr.si/index.php?page=ac_content&item=90. Priloga pravilnika so naslednji obrazci:

- poročilo tutorja študenta,
- poročila tutorja učitelja,
- vzorec certifikata za koordinatorja tutorjev na članici in na univerzi.

S pravilnikom je urejeno organiziranje in delovanje tutorskega sistema na UP. Informacije o tutorskem sistemu so objavljene na spletni strani univerze, in sicer: www.upr.si/index.php?page=static&item=188.

Tutorstvo na članicah UP: več informacij o tutorstvu na posamezni članici, vključno s seznamom tutorjev študentov in tutorjev učiteljev, je dostopnih na spletni strani članice v rubriki Tutorstvo.

Kaj je tutorstvo?

Tutorstvo je sistematično vodenje študentov skozi študij, pri čemer se ne osredotočamo strogo na njihov akademski razvoj, na težave pri študiju, temveč (in predvsem) tudi na njihov osebnostni razvoj. Tutorstvo je:

- poslušanje;
- skupno iskanje poti pri reševanju problemov;
- pomoč študentu pri:
 - razvoju in iskanju profesionalne poti, študijskega načrta;
 - načrtovanju in samovrednotenju svojega procesa učenja;
 - umeščanju v socialne, profesionalne mreže;
 - idr.

Namen tutorskega sistema na Univerzi na Primorskem je ustvariti pogoje za:

- organizirano skrb za razvoj vsakega posameznega študenta od vpisa v študijski program do zaključka študija;
- krepitev neposrednih stikov med študenti in učitelji ter med študenti, učitelji in UP kot celoto;
- uspešnejše vključevanje študentov v univerzitetno okolje;
- reševanje splošnih in specifičnih problemov študentov, še posebej študentov s posebnimi potrebami;
- izboljšanje študijskega uspeha, boljšo prehodnost študentov in višjo kakovost študija.

Tutorstvo torej ni:

- delo namesto študenta;
- razmišljanje namesto študenta;
- vnaprej pripravljen odgovor na vsako vprašanje;
- iskanje poti, ki predstavljajo slabši, manj kakovosten študijski proces, proces učenja.
- Tutor ni inštruktor! Če imajo študenti težave s predmetom, naloga tutorja ni, da bi študenta inštruiral! Tutor mora znati tutoranda usmeriti k učitelju.

Tutor je oseba, ki daje individualne ali v nekaterih primerih inštrukcije v majhnih skupinah. Namen tutorstva je pomagati študentu, da si sam pomaga, mu pomagati oziroma ga voditi do točke, ko postane samostojen in ne potrebuje več tutorja. Tutor študentu – tutorandu svetuje predvsem:

- reden obisk predavanj, vaj, seminarjev....
- pisanje lastnih zapiskov,
- sprotno opravljanje obveznosti (ne puščati težjih izpitov "za na konec"),
- pravočasne prijave in odjave od izpitnih rokov (Pravilnik o ocenjevanju in preverjanju znanja),
- izogibanje plagiatstvu, goljufanju pri izpitih,
- poznavanje pravilnikov in komisij,
- stalen stik s fakulteto (vključevanje v dodatne aktivnosti (druženje s sošolci, kontakt z učitelji),
- itd.

3. ŠTUDENSKO TUTORSTVO

Študentsko tutorstvo je oblika tutorske dejavnosti, pri kateri študentje svetujejo svojim kolegom pri reševanju študijskih in drugih operativnih vprašanj na fakulteti in univerzi.

Študentsko tutorstvo je odgovorno delo. Tutor študent naj bi bil pozitivno naravnani, potrpežljiv, pripravljen pomagati ostalim študentom. Hkrati pa študentsko tutorstvo veliko daje; študenta tutorja pa bogati z novimi izkušnjami, poznanstvi, znanji.

3.1 Biti tutor študent

Zakaj postati tutor študent?

Razlogi, zakaj postati tutor študent, so predvsem:

- ker je biti tutor častna naloga, ki posameznika bogati z izkušnjami in kompetencami na področju spretnosti svetovanj ostalim študentom,
- ker biti tutor pripomore k pridobitvi (še več) komunikacijskih spretnosti,
- ker biti tutor pripomore k sposobnosti upravljanja s časom in osmišljanja lastnih izkušenj iz prenosa znanj in spretnosti na druge.

Kdo lahko postane tutor študent?

Tutor lahko postane:

- vsak redni ali izredni študent, ki je vpisan v študijske programe UP, in ki je uspešno zaključil 1. letnik študija,
- študent, ki želi pomagati, svetovati... drugim študentom nižjih letnikov.

Kako postati tutor študent

Študent, ki želijo postati tutorji, se, skladno s Pravilnikom o tutorskem sistemu na UP, prijavi na razpis za tutorje, ki ga vsako leto objavi fakulteta. V prijavi študent navede, ali bi želel biti tutor tujemu študenti. Študent, ki je že tutor, in ki bi želel biti tutor tudi v naslednjem študijskem letu, svojo željo pisno sporočili pristojni službi fakultete.

Mandat tutorja študenta traja eno študijsko leto in se lahko podaljša.

Kdo ima ravico do tutorja?

Pravico do tutorja imajo študenti študijskih programov 1. stopnje na UP ter tuji študenti, ki so na izmenjavi na UP. Tutorje lahko imajo tudi študenti študijskih programov 2. in 3. stopnje, v primeru, da imajo status študenta s posebnimi potrebami.

3.2 Naloge tutorja študenta

Naloge tutorja študenta so predvsem:

- skrb za lastno usposabljanje (udeležba na uvodnem izobraževanju za tutorje in na drugih usposabljanjih za tutorje),
- svetovanje tutorandom pri iskanju pomoči za premostitev težav na študijskem področju in pri vključevanju v obštudijske dejavnosti in študijsko življenje;
- organiziranje spoznavnih in svetovalnih srečanj s tutorandi;
- upoštevanje navodil koordinatorja tutorjev študentov in koordinatorja tutorjev učiteljev;
- seznanjanje tutorandov s pravnimi in drugimi akti fakultete in UP, ki določajo njihove pravice in dolžnosti v času študija;
- spremljati svoje delo (voditi evidenco) in koordinatorju tutorjev študentov oddati poročilo o opravljenem delu (obrazec je priloga pravilnika).

3.3 Koordinator tutorjev študentov

Koordinatorja tutorjev študentov na fakulteti na predlog tutorjev študentov imenuje senat fakultete. Mandat traja eno leto in se lahko podaljša. Koordinator tutorjev študentov sodeluje s koordinatorjem tutorjev učiteljev. Njegove naloge so predvsem:

- spremljanje izvajanja študentskega tutorstva na fakulteti;
- svetovanje pri delu tutorjev študentov na fakulteti;

- v sodelovanju s fakulteto reševanje morebitnih problemov, težav, do katerih bi prišlo v okviru tutorske dejavnosti na fakulteti;
- poročanje koordinatorju tutorjev študentov na ravni UP o izvajanju študentskega tutorstva na fakulteti;
- poroča koordinatorju tutorjev učiteljev na fakulteti o izvajanju študentskega tutorstva.

3.4 Vrednotenje tutorstva

Tutorstvo je vrednoteno na dva načina, in sicer:

1. tutor študent ob koncu tutorskega dela dobi certifikat, ki ga izda senat fakultete. V certifikatu je opis dela, ki ga je študent opravil kot tutor. Prav tako je to delo navedeno tudi v prilogi k diplomi;
2. tutorstvo se lahko na posamezni fakulteti ovrednoti kot:
 - izbirna vsebina s kreditnimi točkami (tutor študent dobi kreditne točke za čas izvajanja tutorstva v okviru celotnega študija). Število kreditnih točk je določeno v Pravilniku o tutorskem sistemu na UP,
 - kot način opravljanja strokovne prakse, praktičnega usposabljanja ali drugega strokovnega dela študentov, v kolikor študijski program, v katerega je tutor študent vpisan, to predvideva.

4. UČITELJSKO TUTORSTVO

Tutor učitelj na UP je lahko vsak visokošolski učitelj ali visokošolski sodelavec, ki je zaposlen na UP. Na lastno željo je tutor učitelj lahko tudi mladi raziskovalec. Tutorje učitelje imenuje Senat fakultete, mandat traja štiri leta. Tutor učitelj mora vsako leto koordinatorju tutorjev učiteljev na fakulteti oddati poročilo o opravljenem delu. Rok za oddajo in obliko poročila določa Pravilnik o tutorskem sistemu na UP.

4.1 Oblike učiteljskega tutorstva

Fakulteta lahko učiteljsko tutorstvo organizira na naslednje načine:

- kot osebno tutorstvo,
- kot tutorstvo za posamezna področja ali
- kot kombinacija obeh.

O načinu organiziranja tutorstva odloča senat fakultete.

Osebno tutorstvo je način tutorskega dela, pri katerem je tutorju učitelju dodeljena skupina tutorandov, ki jim svetuje glede študijskih in drugih vprašanj, s katerimi se srečujejo v času svojega študija na UP.

Tutorstvo, organizirano po področjih, je način tutorskega dela, pri katerem učitelj na svojem oddelku študentom svetuje glede posameznega študijskega področja ali glede drugih sklopov vprašanj, kot so na primer izbirne vsebine in pogoji za dokončanje študija po določenem programu, izbira primerne mentorja pri diplomskem delu, vprašanja, ki se nanašajo na uresničevanje prilagojenega programa študenta s posebnimi potrebami, vprašanja, s katerimi se srečujejo tuji študenti ipd.

4.2 Koordinator tutorjev učiteljev na fakulteti

Koordinatorja tutorjev učiteljev na posamezni fakulteti imenuje senat fakultete, mandat traja štiri leta.—Naloge koordinatorja tutorjev učiteljev so, da v sodelovanju s koordinatorjem tutorjev študentov:

- sodeluje na uvodnem sestanku za študente prvih letnikov, kjer predstavi delovanje tutorskega sistema;
- sodeluje pri pripravi razpisa za tutorje študente;
- predlaga Senatu članice UP v imenovanje kandidate za tutorje učitelje;
- organizira razporeditev tutorjev in tutorandov na fakulteti;
- sodeluje pri pripravi izobraževanj o tutorskem sistemu na fakulteti;
- spremlja in ocenjuje delo tutorjev učiteljev;
- v prvem tednu študijskega leta skliče sestanek s tutorandi višjih letnikov, na katerem jih seznanjajo z delovanjem tutorskega sistema v višjih letnikih;
- svetuje pri delu tutorjev učiteljev na fakulteti;
- sodeluje s fakulteto pri reševanju morebitnih problemov ali sporov, ki bi nastali na področju tutorske dejavnosti;
- organizira druge oblike aktivnosti – posveti, okrogle mize, seminarji idr., ki so povezane z delom tutorjev ali razvojem tutorskega sistema na UP;
- opravljanje promocijske dejavnosti o tutorskem sistemu na fakulteti na različnih dogodkih.

4.3 Koordinator tutorjev učiteljev na ravni UP

Koordinatorja tutorjev učiteljev na ravni UP imenuje Senat UP, in sicer na osnovi skupnega predloga rektorja UP in ŠS UP. Mandat traja štiri leta. Naloge koordinatorja tutorjev učiteljev na ravni UP so, da v sodelovanju s koordinatorjem tutorjev študentov na ravni UP:

- spremlja izvajanje učiteljskega tutorstva na UP;
- svetuje koordinatorjem tutorjev učiteljev na pedagoški članicah UP;
- sodeluje z rektorjem UP oziroma prorektorjem UP za študijske zadeve pri reševanju morebitnih problemov ali sporov, ki bi nastali v okviru delovanja tutorskega sistema na UP;
- poroča Komisiji za tutorstvo UP o izvajanju učiteljskega tutorstva na UP.

4.4 Vrednotenje tutorstva

Obseg dela v okviru učiteljskega tutorstva se vrednoti skladno s pravilnikom fakultete oziroma skladno z Merili za vrednotenje dela visokošolskih učiteljev in sodelavcev UP. Delo tutorja učitelja se upošteva v postopkih izvolitve v naziv, skladno z Merili za izvolitve v nazive UP.

5. TUTORSTVO ZA TUJE ŠTUDENTE

Tutorstvo za tuje študente je dejavnost, pri kateri študenti tutorji pomagajo tujim študentom ob prihodu v Slovenijo pri premagovanju kulturnega šoka in privajanju na novo okolje. Namenjeno je tujim študentom, ki prihajajo na UP v okviru programov mobilnosti in tujim študentom, ki so vpisani v študijske programe UP. Tutor tujemu študentu je tutor študent, ki v prijavi izrazi željo za tovrstno tutorstvo.

Naloge tutorja tujemu študentu so predvsem:

- vzpostavitev stika s tujim študentom po elektronski pošti, še pred njegovim prihodom v Slovenijo,
- pomagati študentu pri administrativnih zadevah (pridobitev študentske izkaznice, nakup študentskih bonov, prijava začasnega bivališča, pridobitev davčne številke ipd.).
- pomoč pri orientaciji na članici UP in po potrebi svetovanje med študijem na UP,
- pomoč pri integraciji v slovensko okolje,
- seznanitev z obštudijskimi dejavnostmi UP.

5.1 Vrednotenje tutorstva

Tutorstvo za tuje študente je vrednoteno skladno s Pravilnikom o tutorskem sistemu na UP.

6. TUTORSTVO ZA ŠTUDENTE S POSEBNIMI POTREBAMI

Tutorja (oziroma tutorje) za študente s posebnimi potrebami imenuje dekan fakultete, in sicer v primeru, če je na fakulteti vpisan vsaj en študent s posebnimi potrebami. Mandat tutorja traja dve študijski leti. imenuje dekan za obdobje dveh študijskih let enega ali več visokošolskih učiteljev – tutorjev za spremljanje in podporo študentom s posebnimi potrebami (v nadaljevanju: tutor – učitelj).

Naloge tutorja učitelja za študente s posebnimi potrebami so:

- priprava in spremljanje izvajanja individualiziranega programa podpore študentom s posebnimi potrebami,
- usklajevanje z nosilci predmetov (učnih enot) in svetovanje pri izvajanju posebnih prilagoditev študija,
- posredovanje poročila o svojem delu s študenti s posebnimi potrebami dekanu članice univerze, ki s tem seznanijo senat članice univerze (poročilo se posreduje praviloma ob koncu študijskega leta in ne sme vsebovati osebnih podatkov o študentih),
- podajanje predlogov izboljšav pogojev za študij za študente s posebnimi potrebami na članici dekanu in senatu članice univerze,
- udeleževanje sestankov komisije iz 27. člena tega pravilnika,
- druge naloge, določene v univerzitetnem aktu o izvajanju tutorstva, ki ga sprejme senat univerze.

Študentu s posebnimi potrebami dodeli visokošolski zavod univerze tutorja študenta. Njegove naloge so predvsem nudenje pomoči pri študijskem procesu, posredovanje informacij, povezanih s študijem in obštudijskimi dejavnostmi, svetovanje pri težavah, ki so vezane na študij in druge naloge, določene v univerzitetnem aktu o izvajanju tutorstva, ki ga sprejme senat univerze.

7. KOMISIJA ZA TUTORSTVO

Komisija za tutorstvo Univerze na Primorskem (KT UP) je delovno telo Senata UP. Njeno sestavo določa Pravilnik o tutorskem sistemu na UP, način dela pa poslovnik komisije. Komisija za tutorstvo Univerze na Primorskem: Naloge KT UP so predvsem:

- organiziranje usposabljanj in izobraževanj tutorjev v sodelovanju s pristojno službo rektorata UP;

- priprava letnega poročila o tutorski dejavnosti na UP;
- priprava strategije razvoja tutorstva na UP;
- dajanje predlogov in pobud Senatu UP v zvezi z ureditvijo in delovanjem tutorskega sistema na UP.

8. SVETOVANJE TUTORJEM

Tutorji lahko dodatne informacije dobijo pri:

1. Tutorstvo za tuje študente:

- a) www.infotujci.si (informacije v zvezi s pridobitvijo dovoljenja ter bivanjem v Sloveniji v 6 tujih jezikih: francoski, španski, angleški, ruski, bosanski in albanski);
- b) **Upravna enota Koper**, Trg Brolo 4, Koper, Referat za osebna stanja in migracije.

2. Tutorstvo za študente s posebnimi potrebami

- a) **Zdenka Kolbe z Zavoda RS za šolstvo** (zdenka.kolbe@zrss.si) za usmerjanje otrok/študentov s posebnimi potrebami;
- b) **doc. dr. Aksinija Kermauner z UP PEF** (aksinja.kermauner@gmail.com) za delo s študenti s slepoto in slabovidnostjo, disleksijo, gibalno oviranostjo ter avtizmom in Aspergerjevim sindromom;
- c) **doc. dr. Vanja Kiswarday z UP PEF** (vanja.kiswarday@pef.upr.si) pri načrtovanju in izvajanju individualiziranega programa podpore za posameznega študenta s posebnimi potrebami,
- d) **dr. Janez Drobnič z UP PEF** (janez.drobnic@pef.upr.si) na področju kariernega svetovanja študentov s posebnimi potrebami.
- e) **Primorsko svetovalno središče, PRIMSS** (info@primss.si) za svetovanje študentom.

9. SISTEM PERMANENTNEGA IZOBRAŽEVANJA ZA TUTORJE

Tutorji učitelji in tutorji študentje se za svoje delo usposabljaajo na izobraževanjih in usposabljanjih, in sicer na:

- uvodnem izobraževanju za novoimenovane tutorje,
- usposabljanju za delo s študenti s posebnimi potrebami,
- usposabljanju za delo s tujimi študenti,
- drugi seminarji za usposabljanje za tutorsko delo.

Cilji izobraževanj in usposabljanja tutorjev so:

- seznanitev s pravnimi in drugimi akti UP, ki določajo pravice in dolžnosti študentov;
- seznanitev s študijskimi programi, pogoji za napredovanje in pogoji prehoda med študijskimi programi;
- usposobitev za načrtovanje dela s tutorandi;
- pridobitev osnove spretnosti vodenja manjših skupin;
- razvijanje komunikacijske spretnosti;
- da se seznanijo s področjem dela s študenti s posebnimi potrebami.